LAUKU LAPA

Sagatavots SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs*, Rīgas iela 34, Ozolnieku nov., Ozolnieku pag., Jelgavas raj., LV 3018, tālr. 3050220

04.09.2006 / Nr. 18

VALSTS UN ES ATBALSTS

Lauku atbalsta dienesta paziņojums (17.08.2006.)

☑Par pastāvīgo pļavu, ganību un kopējās lauksaimniecības zemes platību attiecības izmaiņām

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka saskaņā ar 2006. gada 21. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 221 „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai" 65. punktu LAD ir aprēķinājis pastāvīgo pļavu, ganību un kopējās lauksaimniecības zemes platību attiecības izmaiņas salīdzinājumā ar 2005. gadu. 2006. gadā platību maksājumu iesniegumos deklarēto pastāvīgo pļavu, ganību un kopējās lauksaimniecības zemes platību attiecība valsts līmenī, salīdzinot ar 2005. gadu, ir palielinājusies par 6,08%.

Sakarā ar to, ka kopējā pastāvīgo pļavu un ganību attiecība nav samazinājusies, lauksaimniekiem 2005. gadā deklarēto pastāvīgo pļavu un ganību platības ir jāsaglabā arī turpmāk.

☑Par kļūdām ES Tiešo maksājumu iesniegumos

Tuvākajā laikā LAD izsūtīs vēstules par konstatētajām kļūdām 2006. gada ES Tiešo platību maksājumu iesniegumos (par Vienoto platības maksājumu, Papildu valsts tiešajiem maksājumiem, Mazāk labvēlīgo apvidu atbalsta maksājumiem, atbalstu par Apvidiem ar ierobežojumiem vides aizsardzības nolūkā un Agrovides apakšpasākumiem). Atbilde par iesniegumā konstatētajām nepilnībām ir jāsniedz 14 kalendāro dienu laikā no vēstules saņemšanas dienas, pretējā gadījumā atbalsta apjoms var tikt samazināts.

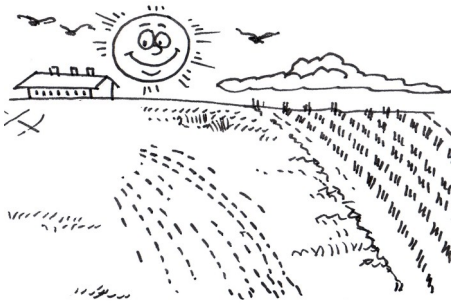

VALSTS SUBSĪDIJAS

Kārtējie grozījumi 2006. gada subsīdiju nolikumā

2006. gada 16. augustā „Latvijas Vēstnesī" tika publicēti Ministru kabineta noteikumi Nr. 649 „Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 3. janvāra noteikumos Nr. 21 „Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2006. gadā un tā piešķiršanas kārtību"". Grozījumi stājās spēkā 2006. gada 17. augustā.

Galvenās izmaiņas skar sekojošus atbalstāmos pasākumus.

☑Atbalsts lauksaimniecības zemes ielabošanai

Grozījumi ir veikti pasākumam paredzētajā finansējuma apjomā un tā sadalījumā – ir samazināts gan kopējais finansējuma apjoms (no Ls 800 000 uz Ls 380 000), gan katram atsevišķam pasākumam piešķirtais subsīdiju apjoms:

- augšņu agroķīmiskai izpētei subsīdiju apjoms ir samazināts no Ls 200 000 uz Ls 80 000;
- meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai un renovācijai – no Ls 600 000 uz Ls 300 000.

☑Atbalsts augkopības attīstībai

Saskaņā ar grozījumiem ir mainīts pasākumā „Atbalsts kultūraugu genofonda saglabāšanai un izlases sēklas kvalitātes uzlabošanai" noteiktais termiņš, kurā subsīdiju pretendentam ir jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā projekts par

- kultūraugu genofonda uzturēšanas, novērtēšanas un pasportizācijas iekārtu iegādi;
- augu gēnu bankas, datu bāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas uzturēšanu;
- kultūraugu genofonda uzturēšanai, novērtēšanai un pasportizācijai nepieciešamo telpu rekonstrukciju.

Šos projektus var iesniegt arī līdz 2006. gada 1. septembrim.

Grozījumi ir veikti arī pasākumā „Atbalsts produktīvo ilggadīgo stādījumu ierīkošanai". Ar grozījumiem ir mainīti nosacījumi aveņu, zemeņu un ābeļu platībām – atbalsts produktīvo ilggadīgo stādījumu ierīkošanai tiek maksāts, ja aveņu un zemeņu ciltsdārza platība nav mazāka par 0,2 ha un ābeļu klona potcelmu ciltsdārzu stādījumu platība nav mazāka par 0,5 ha (iepriekš visām šīm

platībām bija kopīgs nosacījums, ka tām ir jābūt robežās no 0,2 līdz 0,5 ha).
Grozījumi pasākumā „Atbalsts Sosnovska latvāņa *Heracleum sosnowskyi Manden* izplatības ierobežošanai" paredz, ka Lauku atbalsta dienests norēķinu ar pretendentu veic mēneša laikā pēc plānā paredzēto pasākumu izpildes pārskata saņemšanas (iepriekš nebija dots konkrēts norēķinu veikšanas laiks). Pasākuma izpildes pārskats Lauku atbalsta dienestā ir iesniedzams ne vēlāk kā līdz 2006. gada 1. novembrim.

☑Atbalsts vietējām rīcības grupām

Saskaņā ar grozījumiem 11. pielikumam „Atbalsts Eiropas Savienības nosacījumu ieviešanai" ir pievienota jauna 9. nodaļa „Atbalsts vietējo rīcības grupu integrēto lauku attīstības izmēģinājuma stratēģiju administrēšanai".
Šis atbalsts ir paredzēts kā līdzfinansējums Vienotā programmdokumenta 4. prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)" 4.6.2. aktivitātes „Integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģijas" ietvaros atbalstīto vietējo rīcības grupu integrēto lauku attīstības izmēģinājuma stratēģiju administrēšanai. Tā apjoms ir Ls 41 250 (t.sk. PVN).
Šo subsīdiju atbalstu piešķir vietējai rīcības grupai saskaņā ar iesniegto izdevumu tāmi (izdevumi vietējās rīcības grupas attīstības stratēģijas administrēšanai un vadības nodrošināšanai). Atbalsts tiek piešķirts, ja pretendents ar Lauku atbalsta dienestu ir noslēdzis līgumu par tiesībām īstenot integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģiju.
Subsīdijas tiek piešķirtas šādiem izdevumiem:

- darba samaksai;
- biroja telpu īres, remonta un iekārtošanas izdevumu segšanai;
- biroja tehnikas, datorprogrammu, aprīkojuma un kancelejas preču iegādei;
- transporta un sakaru izdevumu segšanai (izņemot transportlīdzekļu iegādi);
- ar stratēģijas īstenošanu tieši saistīto komandējumu izmaksām, kas tiek veiktas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi;
- informatīvo materiālu un publikāciju sagatavošanai;
- vietējās rīcības grupas pārvaldes institūcijas biedru informatīvo un izglītojošo pasākumu izdevumu segšanai (izņemot pakalpojumus, ko sniedz vietējās rīcības grupas un vietējo iniciatīvas grupu procesa veicinātāji).

Lai saņemtu šīs subsīdijas, pretendentam 30 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas ar Lauku atbalsta dienestu par tiesībām īstenot attīstības stratēģiju ir jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā šādi dokumenti:

- iesniegums;
- biedrības vai nodibinājuma reģistrācijas apliecības kopija;
- izdevumu tāme vietējās rīcības grupas attīstības stratēģijas administrēšanai un vadības nodrošināšanai.

Līgumā, kuru Lauku atbalsta dienests noslēdz ar pretendentu, subsīdijām tiek paredzēta 100% priekšapmaksa. Norēķinu dokumenti ir jāiesniedz LAD līdz 2007. gada 1. februārim.
Kopējais piešķirto subsīdiju apjoms vienam pretendentam nedrīkst pārsniegt 4000 latu. Ja kopējais pieprasītais finansējums pārsniedz pasākumam paredzēto līdzekļu apmēru, Lauku atbalsta dienests proporcionāli samazina izmaksājamo subsīdiju apjomu.

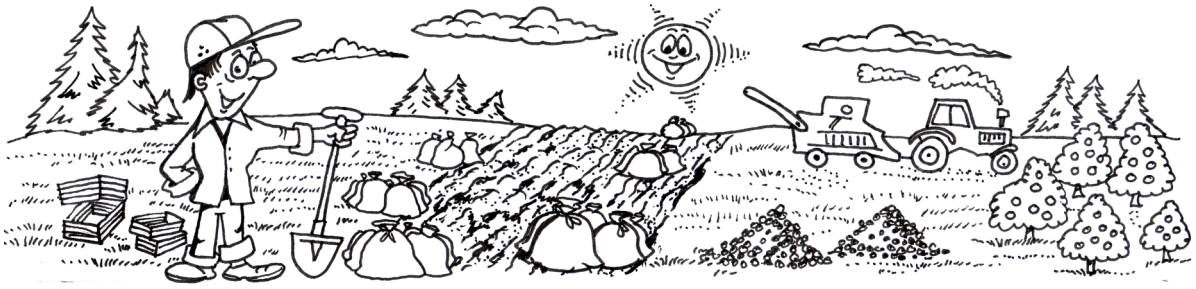

SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs*,
Rīgas iela 34, Ozolnieku nov., Ozolnieku pag., Jelgavas raj., LV 3018, tālr. 3050220

04.09.2006 / Nr. 18

L A U K U L A P A

LAUKU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Erozijas ierobežošana

2006.gada 4.septembrī LAD reģionālās lauksaimniecības pārvaldes sāks pieņemt iesniegumus Lauku attīstības plāna (2004.–2006. gadam) pasākuma „Agrovide" apakšpasākumam „Erozijas ierobežošana". Tā mērķis ir veicināt erozijas samazināšanu, palielinot veģetācijas noklāto platību proporciju lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un veicināt augu barības vielu saglabāšanos augsnēs. Atbalstu varēs saņemt gan fiziskas, gan juridiskas personas par zaļajām platībām (piemēram, zālājiem, ziemājiem, rugājiem) un izmantot līdztekus platību maksājumiem. Atbalsta lielums būs EUR 23 par hektāru nitrātu vides jutīgajās teritorijās (Rīgas, Bauskas, Jelgavas un Dobeles rajonā) un EUR 40 par hektāru pārējā Latvijas teritorijā.

LAD par iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu paziņos ar rajonu laikrakstu starpniecību, kā arī ievietos paziņojumu dienesta interneta mājas lapā www.lad.gov.lv un laikrakstā „Latvijas Vēstnesis".

☝ **Pieteikties uz šiem atbalsta maksājumiem varēs līdz 2006. gada 2. oktobrim.**

VIENOTAIS PROGRAMMDOKUMENTS

Integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģijas

Lauku atbalsta dienests (LAD) no 2006. gada 21. augusta ir izsludinājis attīstības stratēģiju iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu **uz vienu mēnesi** (t. i., līdz 2006. gada 21. septembrim) Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Vienotā programmdokumenta 4. prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" 4.6. pasākuma „Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums)" aktivitātei „Integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģijas".

Iesniegumi ir jāiesniedz LAD centrālajā aprātā (CA) Republikas laukumā 2, Rīgā, 921. kabinetā (tālrunis 7878951).

Vadlīnijas un attīstības stratēģijas iesnieguma veidlapas iesniedzēji var saņemt LAD CA, kā arī, atverot LAD mājas lapu: www.lad.gov.lv.

Meža īpašnieku apvienību izveidošana

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu no 2006. gada 1. septembra ELVGF Vienotā programmdokumenta 4. prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" 4.5. pasākuma „Mežsaimniecības attīstība" aktivitātei „Meža īpašnieku apvienību izveidošana". Kopējā sabiedriskā finansējuma summa ir 52 187 lati.

Iesniegumi tiks pieņemti un apkopoti izvērtēšanai vienreiz mēnesī uz 15. datumu līdz pieejamo finanšu resursu izlietojumam.

Projektu iesniegumi ir jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs (RLP). Vadlīnijas un projektu iesnieguma veidlapas projekta iesniedzēji var saņemt LAD RLP, kā arī, atverot LAD mājas lapu: www.lad.gov.lv.

Zivsaimniecības attīstības veicināšanai

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu no 2006. gada 1. septembra Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (ZVFI) Vienotā programmdokumenta 4. prioritātes "Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" vairākiem pasākumiem un aktivitātēm:

- 4.9. pasākumam „Flotes atjaunošana un zvejas kuģu modernizēšana";
- 4.10. pasākuma „Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana, zvejas ostu aprīkojums un akvakultūra" aktivitātei „Zvejas ostu aprīkojums";
- 4.11. pasākuma „Piekrastes zvejas attīstība, sociāli ekonomiskie pasākumi, atbalsts zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšanai un citas finansiālas kompensācijas, jaunu noieta tirgu apgūšanas veicināšana un atbalsts ražotāju organizācijām" aktivitātēm „Sociāli ekonomiskie pasākumi" un „Piekrastes zvejas attīstība".

Vadlīnijas un projekta iesnieguma veidlapas projekta iesniedzēji var saņemt LAD RLP un CA, kā arī LAD mājas lapā www.lad.gov.lv.

SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs*,
Rīgas iela 34, Ozolnieku nov., Ozolnieku pag., Jelgavas raj., LV 3018, tālr. 3050220

04.09.2006 / Nr. 18

L A U K U L A P A

VIENOTAIS PROGRAMMDOKUMENTS

Vietējo rīcību attīstība (LEADER+ veida pasākums) – Integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģijas

Runājot par ES struktūrfondu atbalstu, var šķist, ka lēmumi par lauku attīstības prioritātēm mūsu valstī un līdz ar to katrā pagastā, novadā un lauku teritorijā tiek pieņemti ļoti tālu, dažādu valsts iestāžu kabinetos. Un ne vienmēr apsvērumi par kāda pasākuma lietderību (lai cik pamatoti tie arī būtu) ir saprotami visiem lauku iedzīvotājiem. Lai lēmuma pieņemšanu par katras teritorijas attīstību varētu pieņemt pēc iespējas tuvāk lauku iedzīvotājiem, 1991. gadā Eiropas Savienībā tika uzsākta pirmās Leader programmas īstenošana.

Nosaukums Leader ir saīsinājums no franču valodas nosaukuma un tulkojumā nozīmē – Saites starp lauku ekonomiku un attīstības pasākumiem.

Lai varētu piedalīties Leader programmā, vēl ilgi pirms pirmā projekta iesniegšanas apstiprināšanai ir veicama virkne darbu. Tā kā atbalsta saņemšanas pamats ir vietējā lauku attīstības stratēģija, pirmkārt, ir jānoskaidro, vai teritorijai, kurā jūs dzīvojat, tāda jau ir izstrādāta.

Vietējai lauku attīstības stratēģijai ir jāatspoguļo iespējami plaša lauku iedzīvotāju loka viedoklis, tāpēc Leader programmas principi nosaka, kādai ir jābūt cilvēku grupai, kas šo stratēģiju izstrādā, kā arī cik lielai ir jābūt teritorijai, kurai stratēģija izstrādājama. Attīstības stratēģijas izstrādes grupu sauc par vietējo rīcības grupu.

Vietējā rīcības grupa (VRG) ir apvienība (kas juridiski ir reģistrēta kā biedrība vai nodibinājums), un tās sastāvā ietilpst pārstāvji no pašvaldībām, valsts iestādēm, kā arī uzņēmēji, dažādu nevalstisko organizāciju (biedrību, apvienību u.c. organizāciju) pārstāvji un privātpersonas. Latvijai šobrīd ir saistoši nosacījumi, ka vietējai rīcības grupai ir jāpārstāv lauku teritorija, kurā iedzīvotāju skaits ir no 10 līdz 65 tūkstošiem cilvēku (nedrīkst būt ietvertas pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits pārsniedz 15 tūkstošu cilvēku, bet pilsētas ar iedzīvotāju skaitu no 5 līdz 15 tūkstošiem kopējā vietējās rīcības grupas kopskaitā nepārsniedz 49%). Tātad nosacījumi prasa, lai galvenie stratēģijas izstrādātāji tiešām būtu lauku iedzīvotāji. Vienu teritoriju drīkst pārklāt tikai vienas rīcības grupas darbība.

Vietējās rīcības grupas uzdevums ir izstrādāt minēto teritorijas attīstības stratēģiju, kura ietver gan teritorijas esošās situācijas analīzi, kurā uzrādītas arī teritorijas problēmas, gan to iespējamos risinājumus, nosakot teritorijas attīstības prioritātes un mērķus. Attīstības stratēģijas projektu īstenošanai finansējums tiek piešķirts 100% apmērā, no kuriem 75% finansē Eiropas Savienība un 25% tiek piešķirti no Latvijas valsts budžeta. Lielā daļā Latvijas teritorijas vietējās rīcības grupas ir jau izveidotas un tās daudzviet ir arī izstrādājušas jau savu teritorijas attīstības stratēģiju. Leader programma ir paredzēta pirmām kārtām, lai palīdzētu īstenot dažādus visu sabiedrību interesējošus projektus – sadzīves pakalpojumu sniegšana, rotaļu un sporta laukumu izveide, jauniešu un bērnu brīvā laika aktivitāšu organizēšana, neformālās izglītošanas aktivitātes un tml. -, tāpēc šo projektu īstenošanai ir nepieciešamas sabiedriskās organizācijas. Leader kontekstā tās sauc par vietējām iniciatīvas grupām (VIG), jeb kopienām. Tās var būt gan īpaši dibinātas Leader projektu īstenošanai, gan jau pastāvošas, reģistrētas lauku teritorijas sabiedriskās organizācijas (piemēram, lauku sieviešu apvienības, dažādas lauksaimniecības vai citas nozares asociācijas un tml.), bet šai apvienībai ir jābūt reģistrētai biedrību un nodibinājumu reģistrā. Projekta idejai ir jāatbilst vietējās rīcības grupas izstrādātai stratēģijai. Vienas pašvaldības teritorijā var būt vairākas vietējās iniciatīvas grupas (kopienas), kā arī viena iniciatīvas grupa (kopiena) var darboties vairākās pašvaldībās, ar nosacījumu, ka tās darbības teritorija ietilpst vietējās rīcības grupas aptvertajā teritorijā.

Vietējā iniciatīvas grupa atbilstoši vietējās rīcības grupas izstrādātajai attīstības stratēģijai izstrādā projektu, kas atbilst vietējās stratēģijas izvirzītajiem nosacījumiem. Ja projekts ir apstiprināts, tā ir atbildīga par šī projekta īstenošanu un visu dokumentācijas kārtošanu šī projekta sakarā. Ja vietējā rīcības grupa savā

izstrādātajā stratēģijā nav noteikusi mazāku maksimālo finansējumu, projekta īstenošanai ir iespējams saņemt līdz 5000 latu lielu finansējumu.

Vietējām rīcības grupām, kurām ir izstrādātas vai kas pašreiz izstrādā attīstības stratēģijas, no šī gada 21. augusta līdz 25. septembrim ir iespējams pieteikties uz mācībām, kas norisināsies to pārstāvētajās teritorijās. Mācības tiks nodrošinātas 13 vietējo rīcības grupu teritorijās un tajās gan vietējām rīcības grupām, gan vietējām iniciatīvas grupām būs iespēja apgūt dažādas ar Leader programmu saistītas zināšanas (atbilstoši Zemkopības ministrijas sagatavotajiem mācību materiāliem), kā arī saņemt konsultācijas stratēģiju ieviešanas laikā. Mācības un konsultācijas ilgs līdz 2007. gada beigām.

Ja stratēģija ir jau gatava, tad vietējā rīcības grupa jau tūlīt to var pieteikt konkursam (beidzamais termiņš ir 21. septembris) un apstiprināšanas gadījumā uzsākt stratēģijas ieviešanu (citiem vārdiem – projektu īstenošanu) jau šogad, bet vienas attīstības stratēģijas īstenošanai laika posmam līdz 2008. gada 30. jūnijam no Leader programmas tādējādi ir iespējams piesaistīt līdz 150 000 latu lielu finansējumu.

Integrētās lauku attīstības izmēģinājuma stratēģijas iesniegšanas shēma

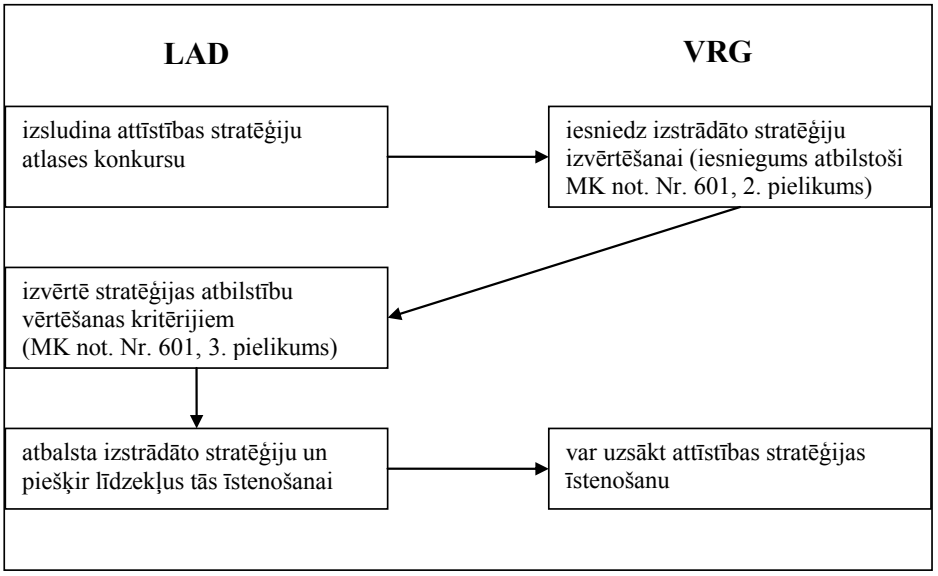

Projekta iesniegšanas shēma

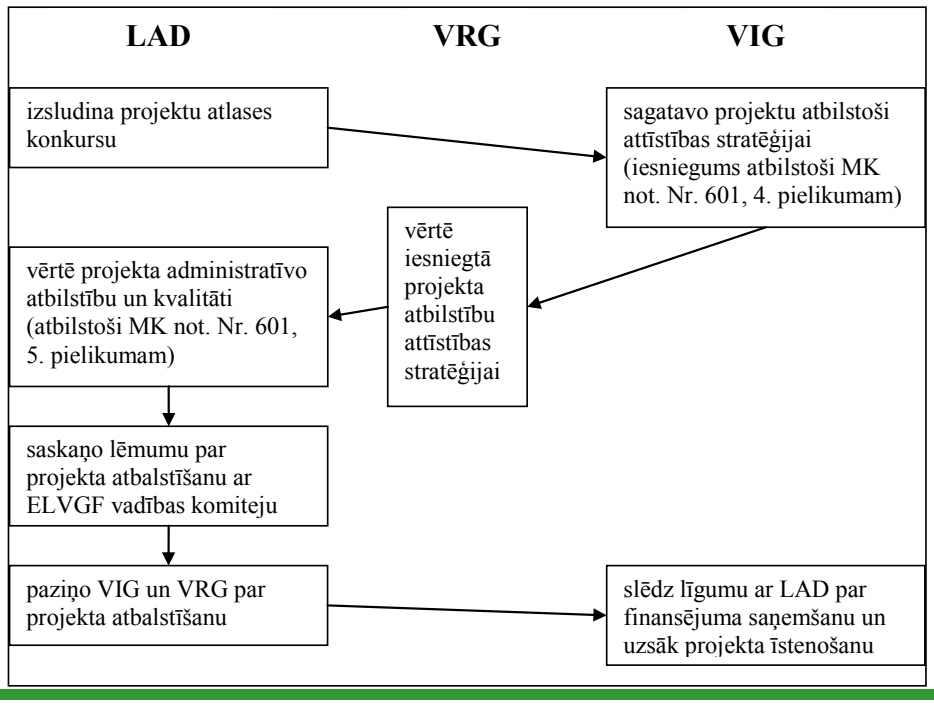

SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs*,
Rīgas iela 34, Ozolnieku nov., Ozolnieku pag., Jelgavas raj., LV 3018, tālr. 3050220

04.09.2006 / Nr. 18

L A U K U L A P A

VIENOTAIS PROGRAMMDOKUMENTS

Plānotie struktūrfondu pasākumi 2006. gadā

Septembra sākumā Lauku atbalsta dienests (LAD) plāno atsākt projektu iesniegumu pieņemšanu vairākos Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) 4. prioritātes „Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" pasākumos:

- 4.1. pasākumā „Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos";
- 4.4. pasākuma „Lauku teritoriju pārveidošanās un attīstības veicināšana" aktivitātes „Lauku tūrisms un amatniecības veicināšana" apakšaktivitātē „Amatniecības attīstība";
- 4.5. pasākuma „Mežsaimniecības attīstība" aktivitātē „Ieguldījumi mežizstrādes, koksnes pirmapstrādes un tirdzniecības uzlabošanā un racionalizācijā";
- 4.4. pasākuma „Lauku teritoriju pārveidošanās un attīstības veicināšana" aktivitātē „Zemes uzlabošana";
- 4.10. pasākuma „Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana, zvejas ostu aprīkojums un akvakultūra" aktivitātē „Zvejas un akvakultūras produktu apstrādes un mārketinga uzlabošana".

Izmaiņas ir izdarītas gan programmu vadlīnijās, gan projektu iesniegumu formās.

☝ **Šīs informācijas sagatavošanai ir izmantoti pasākumu vadlīniju projekti, kas vēl nav apstiprināti.**

☝ Informācija par pieteikšanos uz šiem pasākumiem būs publicēta laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", kā arī LAD mājas lapā www.lad.gov.lv. Projekta iesnieguma veidlapas varēs saņemt attiecīgajā LAD reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē (RLP) un atrast LAD mājas lapā.

Neskaidrību gadījumos informāciju par nosacījumiem var saņemt attiecīgajā RLP, LAD Centrālajā aparātā, LAD mājas lapā, kā arī Finanšu ministrijas izveidotajā mājas lapā internetā: www.esfondi.lv.

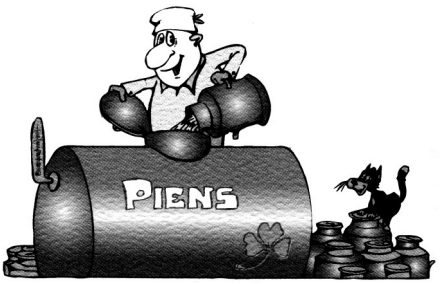

Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos

Pasākuma „Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos" mērķis ir veicināt lauksaimniecības produkcijas efektivitāti un konkurētspēju caur investīcijām lauksaimniecības produktu konkurētspējas uzlabošanā kā vietējā, tā ārējā tirgū.

☑Kādas aktivitātes tiks atbalstītas?

Pasākuma ietvaros tiks atbalstītas jaunbūves, renovācijas un rekonstrukcijas veikšana un nepieciešamo būvmateriālu iegāde

- dzīvnieku novietnēm;
- mēslu krātuvēm (izņemot mēslu krātuves vides jūtīgajās teritorijās un A kategorijas saimniecībās);
- graudaugu, šķiedraugu, eļļas augu, dārzeņu, kartupeļu, augļu un ogu noliktavām, glabātavām un pirmapstrādes būvēm,

kā arī nepieciešamā aprīkojuma un iekārtu iegāde jaunbūvju, renovējamo un rekonstruējamo ēku darbības nodrošināšanai.

☑Kas varēs saņemt atbalstu?

Atbalstu varēs saņemt lauksaimniecības produktu ražotāji (juridiskas personas vai individuālie komersanti) un to kooperatīvi.

☑Kur varēs īstenot projektus?

Šī pasākuma projektus varēs ieviest visā valsts teritorijā .

☑Cik liels būs pieejamais finansējums?

Minimālā projekta summa nav noteikta.
Maksimālā projekta summa:

- projektu iesniegumiem, kas iesniegti, sākot ar 2006. gadu, attiecināmo izmaksu kopsumma vienam struktūrfondu finansējuma saņēmējam nepārsniedz 126 504 Ls (180 000 EUR);
- gadījumos, kad struktūrfondu finansējums ir paredzēts augļu un ogu glabātavas būvēm, attiecināmo izmaksu kopsumma vienam struktūrfondu finansējuma saņēmējam nepārsniedz 1 405 608 Ls (2 000 000 EUR).

☑Cik liels būs projekta līdzfinansējums?

No kopējām projekta iesnieguma attiecināmajām izmaksām sabiedriskais finansējums veidos ne vairāk kā 45%, bet projekta iesniedzēja ieguldījums – ne mazāk par 55%.

☑Kādi atbilstības nosacījumi būs jāievēro projekta iesniedzējam?

Atbalstu šī pasākuma ietvaros varēs saņemt lauksaimniecības uzņēmumi, kuri ievēro minimālās vides aizsardzības prasības un ir saņēmuši atbilstošas A vai B kategorijas atļaujas vai C kategorijas apliecinājumu piesārņojošas darbības veikšanai.

Projekta iesniedzējam ir jābūt Valsts augu aizsardzības dienesta izsniegtai apliecībai par tiesībām iegādāties un lietot augu aizsardzības līdzekļus.

Lauksaimniecības uzņēmumos, kuru īpašumā ir lauksaimniecības dzīvnieki, ir jāievēro dzīvnieku labturības, kā arī higiēnas prasības.

Augļu un ogu glabātavas būvniecībā projekta iesniedzējs var saņemt struktūrfonda finansējumu, ja:

- projekta iesniegums paredz augļu un ogu glabātavas būvniecību ar kameru tilpumu virs 2000 m^3;
- projektu ievieš kooperatīvs.

Kopējais atbalstītais augļu un ogu glabātavu tilpums valstī nedrīkst pārsniegt 7000 m^3.

☑Kāds būs projektu ieviešanas termiņš?

Projekti ir jāievieš līdz 2008. gada 31. augustam.

☑Kas ietilps attiecināmajās izmaksās?

- Jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegāde jaunbūvju, renovējamo un rekonstruējamo ēku darbības nodrošināšanai.
- Jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu.
- Būvmateriālu iegādes izmaksas (gadījumos, kad jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas darbi tiek veikti saimnieciskā kārtā), saskaņā ar apstiprinātu būvprojektu.

Attiecināmas ir tikai tās būvprojekta tāmes pozīcijas, kas tiešā veidā ir saistītas ar projekta ietvaros ieviešamajiem struktūrfondu finansētajiem pasākumiem. Tomēr par attiecināmām izmaksām tiks uzskatītas arī sekojošas tieši ar ražošanu nesaistītas izmaksas, ja to summa nepārsniedz 30% no būvniecības attiecināmo izmaksu kopsummas:

- administratīvo telpu jaunbūve;
- rekonstrukcija un renovācija;
- ārējās apgaismošanas ierīkošana;
- apsardzes telpas būves iekšienē;
- apsardzes signalizācijas ierīkošana, ieskaitot video novērošanas sistēmas;
- palīgtelpas, ja ir izskaidrota to funkcionālā izmantošana, personāla atpūtas telpas u.c.

Ja būvprojektā ir paredzēta teritorijas labiekārtošana, tad par attiecināmām izmaksām tiks uzskatīta tikai

- teritorijas asfaltēšana (vai cita klājuma ieklāšana);
- zāliena ierīkošana;
- žoga un caurlaižu punkta izbūve.

- Vispārējās izmaksas, kas ir tieši saistītas ar šī pasākuma projektu sagatavošanu un ieviešanu un nepārsniedz 6% no projekta iesnieguma attiecināmo izmaksu summas (t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi, projekta ieviešanai nepieciešamo patentu un licenču saņemšanas izmaksas).
- Pievienotās vērtības nodoklis.

Amatniecības attīstība

Aktivitātes „Lauku tūrisms un amatniecības veicināšana" apakšaktivitātes „Amatniecības attīstība" mērķis ir dažādot ekonomiskās aktivitātes lauku apvidū un nodrošināt alternatīvas ienākumu iespējas, veicinot ar amatniecību saistītas aktivitātes.

☑Kādas aktivitātes tiks atbalstītas?

Atbalstāmā apakšaktivitāte ir amatniecības attīstība. Atbalstu var saņemt šādi likumdošanā minētie amatniecības veidi:

- būvniecība;
- metālapstrādes un tehnisko iekārtu meistaru grupa;
- kokamatniecības arodu grupa;
- apģērbu, tekstiliju un ādas apstrādes arodu grupa;
- pārtikas produktu apstrādes grupa (izņemot miesniekus);
- veselības un ķermeņa kopšanas arodu grupa;
- stikla, papīra, keramikas, mūzikas instrumentu arodu grupa.

☑Kas varēs saņemt atbalstu?

Projekta iesniedzējs varēs būt juridiska persona, individuālais komersants vai fiziska persona (tikai tādā gadījumā, ja projekta ieviešana ir saistīta ar jauna uzņēmuma dibināšanu).

☑Kur varēs īstenot projektus?

Šīs apakšaktivitātes projektus varēs ieviest lauku teritorijās (t. i., izņemot 7 republikas pilsētas - Rīgu, Daugavpili, Jelgavu, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni, Ventspili – un rajonu centrus).

☑Cik liels būs pieejamais finansējums?
Minimālā projekta summa nav noteikta.
Maksimālā projekta summa: attiecināmo izmaksu kopsumma vienam struktūrfondu finansējuma saņēmējam laikā no 2006. gada nevar pārsniegt 126 504 latus (180 000 EUR).

☑Cik liels būs projekta līdzfinansējums?
No kopējām projekta iesnieguma attiecināmajām izmaksām šīs apakšaktivitātes ietvaros sabiedriskais finansējums veidos ne vairāk kā 45%, bet saņēmēja ieguldījums – ne mazāk kā 55%.

☑Kādi atbilstības nosacījumi būs jāievēro projekta iesniedzējam?
Projekta iesniedzējam ir jābūt Latvijas Amatniecības kameras izsniegtai amatnieka kartei (juridiskas personas gadījumā – uzņēmuma īpašniekam vai tehniskajam vadītājam).

☑Kāds būs projektu ieviešanas termiņš?
Projekti ir jāievieš līdz 2008. gada 31. augustam, struktūrfondu pieprasījuma gala maksājuma iesniegšanas termiņš ir ne vēlāk kā 2008. gada 15. septembris.

☑Kas ietilps attiecināmās izmaksās?

- Jaunu ražošanai vai attīstībai paredzētu pamatlīdzekļu iegāde:
  - amatniecības tehnika un iekārtas;
  - kravu celšanas, kraušanas un specializētā transportēšanas tehnika un iekārtas;
  - enerģētiskās iekārtas un tehnika;
  - mazgāšanas, dezinfekcijas tehnika un iekārtas;
  - laboratorijas un kvalitātes kontroles veikšanas tehnika un iekārtas;
  - mobilie un stacionārie svari;
  - specializētā tehnoloģiskā tehnika un iekārtas, kas nepieciešamas projektā noteikto mērķu sasniegšanai;
  - ūdensapgādes un kanalizācijas tehnika un iekārtas;
  - notekūdeņu attīrīšanas tehnika un iekārtas;
  - apkures un vēdināšanas tehnika un iekārtas.
- Jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu.
- Būvmateriālu iegādes izmaksas (gadījumos, kad jaunbūves, rekonstrukcijas vai renovācijas darbus veic saimnieciskā kārtā), pamatojoties uz apstiprinātu būvprojektu.
- Vispārējās izmaksas, kas tieši ir saistītas ar šī pasākuma projektu sagatavošanu vai ieviešanu un kas pārsniedz 12% no projekta attiecināmo izmaksu summas projektiem, kuros paredzēta būvniecība, rekonstrukcija un renovācija, un 6% pārējiem projektiem (arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi, ar projekta ieviešanu tieši saistītu patentu un licenču saņemšanas izmaksas).
- Zemes pirkums (tieši saistīts ar projekta mērķiem), kas nepārsniedz 10 % no projekta attiecināmo izmaksu summas, par kuru ir iesniegts kvalificēta novērtētāja atzinums, kas apstiprina, ka zemes iepirkuma cena nepārsniedz tirgus vērtību. Zemes pirkuma gadījumā iepirkuma procedūra nav jāveic.
- Pievienotās vērtības nodoklis.

Mežsaimniecības attīstība

Pasākums "Mežsaimniecības attīstība" veicinās meža platības nesamazināšanos, meža zemju ražības un vērtības saglabāšanu un paaugstināšanu caur investīcijām mežsaimniecības produktu konkurētspējas uzlabošanā kā vietējā, tā ārējā tirgū.

☑Kādas aktivitātes tiks atbalstītas?
Aktivitātes "Ieguldījumi mežizstrādes, koksnes pirmapstrādes un tirdzniecības uzlabošanā un racionalizācijā" mērķis ir atbalstīt ieguldījumus, kas ir saistīti ar meža kā izejvielas izmantošanu līdz koksnes rūpnieciskai apstrādei un pārstrādei.

☑Kas varēs saņemt atbalstu?
Pasākuma ietvaros atbalstu varēs saņemt meža zemes īpašnieki (fiziskas, juridiskas personas un pašvaldības) un to apvienības.

☑Kur varēs īstenot projektus?
Šīs aktivitātes projektus varēs īstenot lauku teritorijā (t. i., neiekļaujot 7 republikas pilsētas – Rīgu, Daugavpili, Jelgavu, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni, Ventspili – un visus rajonu centrus).

☑Cik liels būs pieejamais finansējums?
Minimālā projekta summa nav noteikta.
Maksimālā projekta summa: maksimālā attiecināmo izmaksu summa uz vienu struktūrfondu finansējuma saņēmēju nepārsniedz 35 140 latu (50 000 EUR) Vienotā programmdokumenta darbības periodā – no 2004. līdz 2006. gadam.

☑Cik liels būs projekta līdzfinansējums?
No kopējām projekta iesnieguma attiecināmajām izmaksām šajā aktivitātē sabiedriskais finansējums būs ne vairāk kā 50%, bet saņēmēja ieguldījums – ne mazāk kā 50%.

☑Kāds būs projektu ieviešanas termiņš?
Projekti ir jāievieš līdz 2008. gada 31. augustam.

☑Kas ietilps attiecināmās izmaksās?

- Jaunas mežistrādes tehnikas, koksnes pirmapstrādes mašīnu un citu agregātu, mehānismu, instrumentu un datoru programmatūras iegāde mežizstrādes, koksnes pirmapstrādes un tirdzniecības uzlabošanai un racionalizācijai.
- Pievienotās vērtības nodoklis.
- Vispārējās izmaksas, kas ir tieši saistītas ar projekta iesnieguma sagatavošanu un ieviešanu, un nepārsniedz 6% no projekta attiecināmo izmaksu summas (t.sk. inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskā pamatojuma sagatavošana saistībā ar projekta iesnieguma sagatavošanu un ieviešanu, projektam nepieciešamo patentu un atļauju saņemšanas izmaksas).

Zemes uzlabošana

Aktivitāte ir paredzēta, lai samazinātu negatīvo dabas un klimatisko apstākļu ietekmi uz lauku saimniecībām, lai sekmētu lauksaimniecības un potenciālo meža zemju ilgtspējīgu izmantošanu un produktivitāti, kā arī lai nodrošinātu apstākļus konkurētspējīgas produkcijas ražošanai.

☑Kādas apakšaktivitātes tiks atbalstītas?

- „Valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmu jaunbūve, rekonstrukcija un renovācija", atbilstoši prasībām, kas noteiktas hidromelioratīvo būvniecību reglamentējošos normatīvajos aktos.
- „Skābo augšņu kaļķošana" ar mērķi uzlabot augsnes auglību lauku saimniecībās, kur pH līmenis ir kritiski zems ($pH_{kcl} \leq 5.8$), augšņu kaļķošana nav veikta 6 un vairāk gadu; un kur ir veikta augšņu agroķīmiskā izpēte un izpētes analīzes rezultāti nav vecāki par 5 gadiem.

☑Kas varēs saņemt atbalstu?
Apakšaktivitātes "Valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmu jaunbūve, rekonstrukcija un renovācija" gadījumā – juridiska persona, kas atbild par meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu.
Apakšaktivitātes "Skābo augšņu kaļķošana" gadījumā – lauksaimniecības zemes īpašnieks un tiesiskais valdītājs.

☑Kur varēs īstenot projektus?
Šīs aktivitātes projektus varēs ieviest lauku teritorijās (t.i., izņemot 7 republikas pilsētas – Rīgu, Daugavpili, Jelgavu, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni, Ventspili – un rajonu centrus).

☑Cik liels būs pieejamais finansējums?
Minimālā projekta summa nav noteikta.
Maksimālā projekta summa:

- apakšaktivitātes "Valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmu jaunbūve, rekonstrukcija un renovācija" gadījumā – nav noteikta;
- apakšaktivitātes "Skābo augšņu kaļķošana" gadījumā – projekta attiecināmo izdevumu kopsumma vienam struktūrfondu finansējuma saņēmējam laika periodā no 2004. līdz 2006. gadam nedrīkst pārsniegt 379 514 latus (540 000 eiro).

☑Cik liels būs projekta līdzfinansējums?
Ja finansējuma saņēmējs būs fiziska persona vai uzņēmums, no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām šīs aktivitātes ietvaros ELVGF finansējums veidos 35%, finansējums no valsts budžeta līdzekļiem – 15%, bet saņēmēja ieguldījums – 50%.
Valsts un pašvaldību iestādes, īstenojot projektu, saņems ELVGF finansējumu 75% apmērā no attiecināmajām izmaksām. Pašvaldība, īstenojot ELVGF līdzfinansēto projektu, varēs pretendēt uz valsts budžeta dotāciju līdz 60% no nepieciešamā nacionālā līdzfinansējuma attiecināmajām izmaksām.

☑Kāds būs projektu ieviešanas termiņš?
Projekti ir jāievieš līdz 2008. gada 31. augustam, struktūrfondu pieprasījuma gala maksājuma iesniegšanas termiņš ir ne vēlāk kā 2008. gada 15. septembris.

☑Kas ietilps attiecināmās izmaksās?

1. Apakšaktivitātē „Valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmu jaunbūve, rekonstrukcija un renovācija":
   - jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;
   - specializētās tehnoloģiskās (t.sk. hidrotehnisko būvju iekārtas) un enerģētiskās iekārtas un to uzstādīšana;
   - būvniecības materiālu izmaksas;

- vispārīgās izmaksas līdz 12% (t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi, ar projekta īstenošanu tieši saistītu patentu un licenču saņemšanas izmaksas).

2. Apakšaktivitātē „Skābo augšņu kaļķošana”:
   - kaļķojamā materiāla izmaksas;
   - kaļķojamā materiāla transportēšanas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;
   - kaļķojamā materiāla iestrādes izmaksas pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas ir atbildīgas par darbu veikšanu;
   - vispārīgās izmaksas līdz 6% (t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi, ar projekta īstenošanu tieši saistītu patentu un licenču saņemšanas izmaksas).

Zemes iegāde (tieši saistīta ar projekta mērķiem), kas nepārsniedz 10% no projekta attiecināmo izdevumu summas, par kuru ir iesniegts neatkarīga kvalificēta novērtētāja vai oficiālas institūcijas atzinums, kas apstiprina, ka zemes iepirkuma cena nepārsniedz tirgus vērtību.

☑Kāds būs projektu iesniegumu pieņemšanas termiņš?

Projektu iesniegumu pieņemšanu uzsāks saskaņā ar LAD oficiāla paziņojuma publicēšanu laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”. Pasākumos „Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos”, „Amatniecības attīstība” un “Mežsaimniecības attīstība” plānotais projekta iesniegumu pieņemšanas termiņš ir 2 mēneši.

Pasākumā „Zemes uzlabošana” iesniegumus plānots pieņemt visu gadu un tos apkopot izvērtēšanai vienreiz mēnesī uz 15. datumu līdz pieejamo finanšu resursu izlietojumam.

☑Kāda būs projektu vērtēšana un atlase?

LAD ir izstrādājis vērtēšanas shēmu, kas sastāv no trīs daļām. Iesniegtos projektus izskatīs šādā kārtībā:

Nosacījumi	Investīcijas lauksaimniecības uzņēmumos	Amatniecības attīstība	Mežsaimniecības attīstība	Zemes uzlabošana
Atbilstība administratīvajiem vērtēšanas kritērijiem ↓	Projekta iesniegumam ir jāatbilst 15 nosacījumiem, kas ir saistīti ar iesniegšanas termiņu, nepieciešamajiem iesniedzamajiem dokumentiem, projekta aritmētisko pareizību un citiem nosacījumiem, kas attiecas uz projekta noformēšanu un atbilstību vadlīnijās minētajām prasībām. Projekta ieviešanas laiks nedrīkst pārsniegt programmas ieviešanas perioda beigu datumu – 2008. gada 31. augustu			
Atbilstība kvalitātes vērtēšanas kritērijiem ↓	Šajā posmā tiks vērtēta projekta atbilstība pasākumam un aktivitātei, noteikts, vai projekta ieviešana nodrošinās kāda aktivitātes mērķa sasniegšanu, vai saistībā ar projekta ieviešanu nav iesniegti citi projekti atbalsta saņemšanai, vai atspoguļotais finanšu aprēķins ir veikts pareizi u.c. Visos projektos tiks vērtēts, vai projekta iesniedzējs projekta iesniegumā demonstrē ekonomisko dzīvotspēju			
	Projekta iesniedzējam ir jābūt lauksaimniecības uzņēmumam, kas ražo lauksaimniecības produktus. Viņam ir jābūt ar noteiktām profesionālām zināšanām un iemaņām; uzņēmumā ir jāievēro vides aizsardzības prasības	-	Tiks vērtēts, vai projektu paredzēts ieviest lauku teritorijās, vai meža īpašumā ir veikta meža inventarizācija	Vērtēs, vai projektu īstenos lauku teritorijās. Nosusināšanas sistēmu jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas gadījumā vērtēs, vai ir iesniegts apstiprinājums no LAD vai Valsts meža dienesta par nosusināšanas sistēmu būvēšanas nepieciešamību
Specifiskie vērtēšanas kritēriji ↓	Projekta iesniegums tiks izvērtēts atbilstoši specifiskajiem vērtēšanas kritērijiem, piešķirot attiecīgu punktu skaitu. Saskaņā ar tiem projektu iesniegumus sarindos (piemēram, vairāk punktu iegūs projekti, kur būs apstiprināts tehniskais būvprojekts uz iesniegšanas brīdi, kooperatīvi, ar lielāku biedru skaitu u.c.). Prioritāri izvērtēs augļu un ogu glabātuves būvniecību	Priekšroku finansējuma saņemšanai dos projektiem, kurus īstenos tālāk no Rīgas	Ņemot vērā 4 nosacījumus, katram projektam aprēķinās punktus. Priekšroka tiks dota projektiem ar lielāku punktu skaitu (piemēram, vairāk punktu iegūs projekti, kuru iesniedzēji nav iepriekš saņēmuši atbalstu šajā aktivitātē, kuru uzņēmums atbilst mikro uzņēmuma kritērijiem, kuru iesniegto projektu paredzēts īstenot īpaši atbalstāmajā teritorijā un kuru projekta sabiedriskā finansējuma īpatsvars būs mazāks). Vienāda punktu skaita gadījumā priekšroka tiks dota projekta iesniedzējiem, kuru īpašumā ir lielāka meža zemes platība	Priekšroku finansējuma saņemšanai dos projektiem, kuri ir iesniegti agrāk

SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs*,
Rīgas iela 34, Ozolnieku nov., Ozolnieku pag., Jelgavas raj., LV 3018, tālr. 3050220

04.09.2006 / Nr. 18

L A U K U L A P A

AUGKOPĪBA

Latvijas kviešu laukos parādījušās melnplaukas

Daudziem kviešu audzētājiem šogad nācās saskarties ar Latvijā it kā aizmirstu problēmu – kviešu cieto melnplauku un pagaidām mazāk pazīstamo pundurmelnplauku. Ko tas nozīmē graudaudzētājam? Lai arī visi agrotehniskie pasākumi tika ievēroti, iegūtie graudi ir tumši un smaržo pēc iebojāta siļķu sālījuma. Graudu iepircēji šādus graudus nepieņem ne pārtikai, ne lopbarībai. Kviešu cietās melnplaukas sporas pārtikā var bojāt produkta izskatu, bet tās neapdraud ne cilvēku, ne dzīvnieku veselību.
Nevajadzētu satraukties, ka tagad, mitrā laikā, graudu nobriešanai tuvojoties beigām, vārpas kļūst tumšākas – šo krāsu var piešķirt arī melnais pelējums, kas graudu kvalitāti būtiski neietekmē.

Kviešu cietā melnplauka izplatās ar sēklas materiālu. Labību novācot, kuļot un kaltējot, grauda apvalks saplīst un sporas izsējas, pielīp veseliem graudiem, ar sēklu nonāk augsnē, dīgst reizē ar sēklu un inficē jaunos kviešu asnus. Ziemas kviešiem asnu infekciju var radīt arī sporas, kas rudenī, labību vācot, izput uz lauka. Asnu infekcijas izplatība ir stipri atkarīga no to attīstības – jo straujāk attīstās asni, jo mazāk tie ir pakļauti infekcijai. Liela nozīme ir augsnes temperatūrai sējas laikā. Asnu infekcijas optimālā temperatūra ir no +5 ^{o}C līdz +10 ^{o}C. Optimālais gaisa mitrums infekcijas attīstībai ir ap 40%, bet tam ir mazāka nozīme. Ziemas kvieši visstiprāk cieš, ja sējas laikā augsnes temperatūra ir ap +10 ^{o}C. Vasaras kvieši visstiprāk cieš tad, ja tie ir agri sēti.
Kviešu cietā melnplauka Latvijā vairāk vai mazāk ir novērojama katru gadu, jo ne vienmēr tiek sēta kvalitatīvi kodināta sēkla.
Kviešu cieto melnplauku visvieglāk apkarot, kvalitatīvi kodinot sēklas materiālu pirms sējas. Pirms kodināšanas to vēlams atputekļot, lai kodne varētu nokļūt uz grauda apvalka.
Kviešu cieto melnplauku efektīvi ierobežo visas Latvijā reģistrētās kodnes.

Kviešu pundurmelnplauka ir sastopama vairākās Eiropas, Ziemeļamerikas, Dienvidamerikas, Āfrikas un Āzijas valstīs, šogad – arī Latvijā.
Šīs slimības izraisītie simptomi ir ļoti līdzīgi tiem, ko izraisa cietā melnplauka – augi pastiprināti cero un, salīdzinot ar veselajiem augiem, atpaliek augumā 2–4 reizes.

Graudu vietā izveidojas tumši, apaļīgi, virsotnē nosmaiļotu sporu maisiņi, kas ir pārklāti ar graudu apvalku. Saberžot slimo graudu, tāpat kā cietajai melnplaukai, ir jūtama nepatīkama siļķu sālījuma smaka. Inficētās vārpās daļa graudu var būt vesela. Teliosporas ir ļoti dzīvotspējīgas, un ar tām slimība izplatās.
Teliosporas dīgst augsnes virskārtā un inficē sējumus kultūrauga 2–3 lapu stadijā. Optimālā sporu dīgšanas un augu inficēšanas temperatūra ir no +1 ^{o}C līdz +8 ^{o}C. Inficēšanās var notikt arī zem sniega segas, ja augsne nav sasalusi.
Kaut arī slimība var izplatīties ar sēklas materiālu, nozīmīgs inficēšanās avots ir augsne, kur sporas var saglabāt dzīvotspēju 3–10 gadu.
Kviešu pundurmelnplaukas ierobežošanai ir jāizvēlas pret kviešu pundurmelnplauku izturīgas ziemas kviešu šķirnes (piemēram, 'Stava', par pārējām datu nav). Veicot atkārtotu ziemas kviešu sēju, nav vēlama minimālā augsnes apstrāde. No Latvijā reģistrētajām kodnēm kviešu pundurmelnplauku ierobežo Maksims ekstra 50 s.k..
Lai negadītos nepatīkami pārsteigumi, pirms rudens sējas ir jāpārdomā augu maiņa, augsnes apstrāde un vislielākā uzmanība ir jāpievērš sēklas materiālam – vai sēkla ir sertificēta, kodināta un cik kvalitatīvi tā ir kodināta.
☝ Ja vēlaties būt pārliecināti par sēklas tīrību no melnplaukām un noskaidrot, kura no melnplaukām ir inficējusi sēklas materiālu (tas ir būtiski, izvēloties kodni), jāpaņem 200 g graudu paraugs un jānogādā Valsts Augu Aizsardzības dienesta fitosanitārajā laboratorijā Rīgā, Lielvārdes ielā 36-38.

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” piedāvā zemnieku apmācību projektā “Profesionālās apmācības 2005–2006”, kura ietvaros zemnieki var piedalīties un izglītoties Eiropas Lauksaimniecības Virzības un Garantiju fonda (ELVGF) finansētos apmācību kursos. Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs rīko kursus divos moduļos – lauksaimniecība un mežsaimniecība.

Sīkāku informāciju par precīzu kursu norises laiku un pieteikšanos var iegūt pa norādīto kontakttelefonu. Visu tēmu saraksts atrodams arī interneta mājas lapā www.llkc.lv sadaļā “Profesionālās apmācības 2005–2006”.

Tabulā norādīti kursi un to norises ilgums pa mēnešiem, kuros apmācības sākas laikā no 2006. gada oktobra līdz 2006. gada decembrim.

Eiropas Savienības struktūrfonda nacionālās programmas
“Atbalsts profesionālajai izglītībai, uzlabojot lauksaimnieku, mežsaimnieku un pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībā un pārveidē iesaistīto personu profesionālās iemaņas un kompetenci”

PROJEKTA “PROFESIONĀLĀS APMĀCĪBAS 2005–2006” KURSI, KUROS APMĀCĪBAS SĀKAS LĪDZ **2006.GADA DECEMBRIM**

Lauksaimniecības modulis

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt-tālrunis	Kursu īstenošanas laiks						
			2006.g.			2007. g.			
			X	XI	XII	I	II	III	IV
Lauksaimniecības pamati / 120 st.	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332							
	Jēkabpils, Bebru iela 108, Jēkabpils LKB	5233127							
	Krāslava, Skolas iela 9, Krāslavas LKB	5681104							
	Kuldīga, Pilsētas laukums 4, Kuldīgas LKB	3323519							
	Madona, Poruka iela 2, Madonas LKB	4807688							
	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792							
	Rēzekne, Dārzu iela 7a, Rēzeknes LKB	4623204							
	Sigulda, Raiņa iela 3, Siguldas LKB	7973491							
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452							
	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721							
Augkopība – īsais kurss / 32 st.	Jelgava, Dobeles iela 41, Jelgavas LKB	3011579							
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958							
Augkopība – izvērstais kurss / 56 st.	Liepāja, Bāriņu iela 15, Liepājas LKB	3427737							
Integrētā augkopība / 32 st.	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452							
Dārzeņkopība / 32 st.	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332							
	Jelgava, Dobeles iela 41, Jelgavas LKB	3011579							
Dārzkopība – augļu un ogu integrētā audzēšana / 60 st.	Alūksne, Dārza iela 11, Alūksnes LKB	4307012							
Bioloģiskās lauksaimniecības īsais kurss / 32 st.	Aizkraukle, Lāčplēša iela 2a, Aizkraukles	5122579							
	Dobele, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579							
	Kuldīga, Pilsētas laukums 4, Kuldīgas LKB	3323519							
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908							
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908							

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt-tālrunis	Kursu īstenošanas laiks						
			2006.g.			2007. g.			
			X	XI	XII	I	II	III	IV
Bioloģiskās lauksaimniecības metodes / 85 st.	Balvi, Brīvības iela 46a, Balvu LKB	4507250							
	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852							
	Krāslava, Skolas iela 9, Krāslavas LKB	5681104							
	Limbaži, Jūras iela 58, Limbažu LKB	4022077							
	Preiļi, Raiņa bulvāris 21b, Preiļu LKB	5381263							
	Saldus, Kuldīgas iela 69, Saldus LKB	3822484							
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908							
Bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācija / 12 st.	Balvi, Brīvības iela 46a, Balvu LKB	4507250							
	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332							
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452							
Lopkopība – īsais kurss (dzīvnieku suga pēc izvēles) / 32 st.	Aizkraukle, Lāčplēša iela 2a, Aizkraukles LKB	5122579							
	Limbaži, Jūras iela 58, Limbažu LKB	4022077							
	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792							
	Preiļi, Raiņa bulvāris 21b, Preiļu LKB	5381263							
Lopkopība – izvērstais kurss (dzīvnieku suga pēc izvēles) / 56 st.	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022							
	Aizkraukle, Lāčplēša iela 2a, Aizkraukles LKB	5122579							
	Alūksne, Dārza iela 11, Alūksnes LKB	4307012							
	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332							
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958							
	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721							
Dzīvnieku ganāmpulku vērtēšana VAI pārraudzība (dzīvnieku suga pēc izvēles) / 42 st.	Ozolnieki, SIA „Latvijas Lauku Konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34	3050220							
Kvalitatīva piena ieguve / 32 st.	Bauska, Uzvaras iela 1, Bauskas LKB	3927211							
	Jēkabpils, Bebru iela 108, Jēkabpils LKB	5233127							
Veterinārmedicīna / 24 st.	Bauska, Uzvaras iela 1, Bauskas LKB	3927211							
	Ozolnieki, SIA „Latvijas Lauku Konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34	3050220							
Lauku ekonomikas dažādošana „Netradicionālo augu vai dzīvnieku audzēšana" / 32 st.	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852							
	Madona, Poruka iela 2, Madonas LKB	4807688							
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958							
Lauku ekonomikas dažādošana "Vides tūrisms" / 75 st.	Jelgava, Dobeles iela 41, Jelgavas LKB	3011579							
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908							
	Valmiera, Mūrmuižas iela 9, Valmieras LKB	4221757							
Fermu rekonstrukcijas un būvniecības aktuālie jautājumi / 32 st.	Aizkraukle, Lāčplēša iela 2a, Aizkraukles LKB	5122579							
	Alūksne, Dārza iela 11, Alūksnes LKB	4307012							
	Jelgava, Dobeles iela 41, Jelgavas LKB	3011579							

Mežsaimniecības modulis

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt-tālrunis	Kursu īstenošanas laiks						
			2006.g.			2007. g.			
			X	XI	XII	I	II	III	IV
Meža apsaimniekošanas cikls I / 32 st.	Balvi, Brīvības iela 46a, Balvu LKB	4507250							
	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022							
	Rēzekne, Dārzu iela 7a, Rēzeknes LKB	4623204							
Meža apsaimniekošanas cikls II / 75 st.	Bauska, Uzvaras iela 1, Bauskas LKB	3927211							
Kā izmantot savu mežu – meža alternatīvā izmantošana / 32 st.	Dobele, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579							
Vētras skartu mežu apsaimniekošana / 24 st.	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022							
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452							

mēnesis, kad kursi sākas (tas ir arī kursu īstenošanas laiks)

kursu īstenošanas laiks

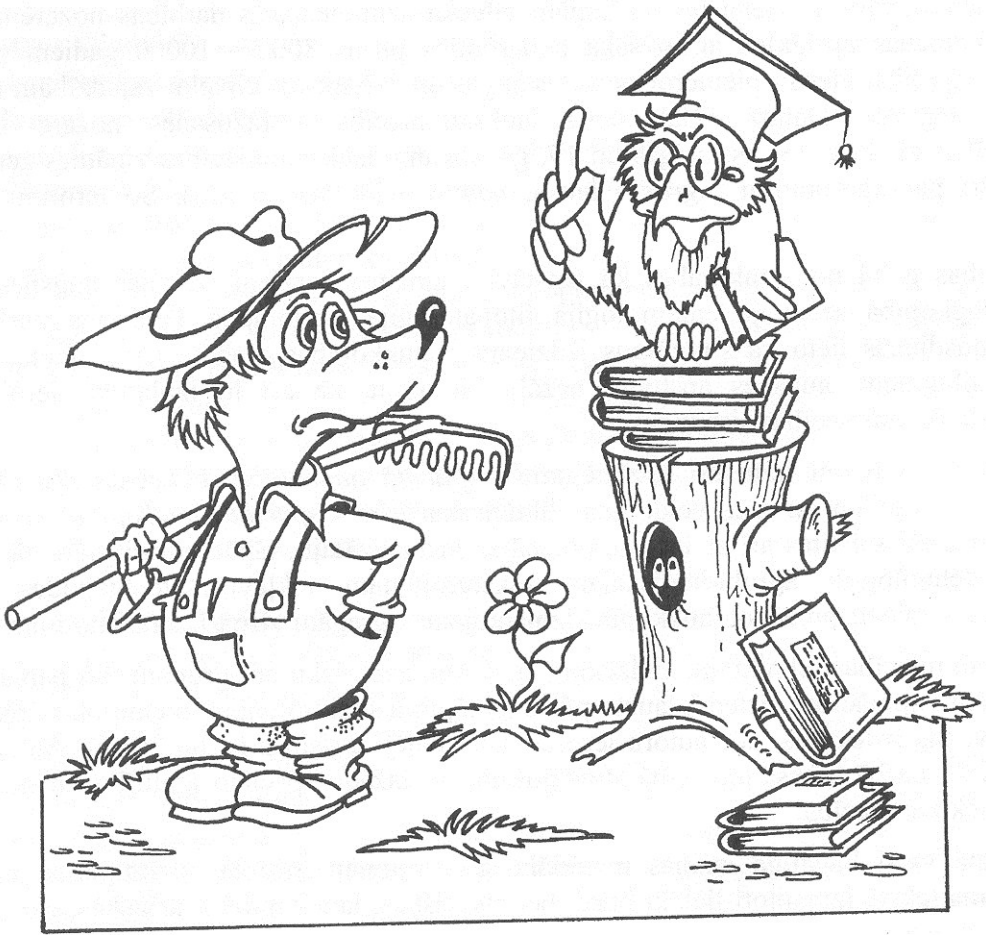

Izdevumā Normunda Grickus zīmējumi.